

Hrvatsko aktuarsko društvo
Martićeva 73, Zagreb

Temeljem članka 14. i članka 29. Statuta Hrvatskog aktuarskog društva (HAD), te članka 2. Odluke o kriterijima za prijam u redovno članstvo od 9.3.2010. godine, Skupština Društva na svojoj izvanrednoj sjednici održanoj u Zagrebu 9.3.2010. godine donijela je

Plan i program dodatnih ispita

i to kako slijedi:

A. Plan dodatnih ispita

U smislu članaka 1.i 2. Odluke o kriterijima za prijam u redovno članstvo dodatni ispiti u organizaciji Društva polažu se iz sljedećih područja:

1. Pravo osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH
2. Računovodstvo osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH
3. Praksa osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH
4. Profesionalizam

Kao pripremu za polaganje ispita, Društvo organizira predavanja za pojedina područja u sljedećem trajanju:

1. Pravo osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH – 25 sati
2. Računovodstvo osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH - 25 sati
3. Praksa osiguranja i mirovinskog osiguranja u RH - 15 sati
4. Profesionalizam - 10 sati

Trajanje predavanja se razumijeva u terminima školskih sati (45 minuta).

Predavače za pojedina područja određuje Uprava Društva. Uz određenog predavača iz pojedinog područja, dijelove predavanja mogu održati i drugi stručnjaci sukladno odluci Uprave Društva (predavači-gosti).

Po održanom predavanju za svako pojedino područje, a najranije 2 tjedna po završetku predavanja, organizira se prvi, a po potrebi drugi, treći i četvrti pismeni ispit za predmetno područje. Moguće je organiziranje ispita iz različitih područja isti dan ili u više dana.

Svi ispiti trebaju se položiti unutar 3 godine (najveći vremenski razmak između pristupanja prvom i zadnjem ispitu). Ispitu iz pojedinog područja se može pristupiti najviše 4 puta.

Dodatnim ispitima i prethodnim predavanjima mogu pristupiti kandidati upisani na poslijediplomski studij „Aktuarska matematika“ na Prirodoslovno matematičkom fakultetu – Matematičkom odjelu Sveučilišta u Zagrebu, a nakon završetka predavanja iz svih kolegija ispiti kojih su uvjet za redovno članstvo. Za eventualne druge kandidate odluku o mogućem pristupu donosi Uprava društva.

Ispit zadaje i ocjenjuje predavač za svako pojedino područje.

Kandidat je uspješno položio ispit ako ima najmanje 60% od ukupnog broja mogućih bodova. Nema negativnih bodova.

Kandidat ima pravo žalbe na ocjenjivanje koju podnosi Upravi Društva. U tom slučaju konačnu odluku o prolazu ili padu na ispitu donosi Uprava Društva.

Kandidatu koji je uspješno položio sve dodatne ispite izdaje se certifikat. Ukoliko se kandidatu umjesto nekih od položenih dodatnih ispita u organizaciji Hrvatskog aktuarskog društva priznaju uspješno položeni ispiti u organizaciji nekog drugog tijela, isto se navodi na tekstu certifikata iz prethodne rečenice. Uvjet za izdavanje certifikata su prethodno položeni svi ispiti Poslijediplomskog specijalističkog studija aktuarske matematike na Prirodoslovno matematičkom fakultetu – Matematički odjel Sveučilišta u Zagrebu sa ili bez obranjene završne radnje.

Predavanja i ispiti se organiziraju najviše jednom godišnje, u pravilu od veljače do lipnja. Prijave za predavanja i ispite se podnose Upravi Društva najkasnije do 31.12. za sljedeću godinu, ako se ne odredi drugačije. U slučaju manjeg broja kandidata (manje od 5) organiziraju se samo ispiti bez predavanja.

Raspored predavanja i ispita određuje Uprava Društva u dogovoru s predavačima.

Cijenu predavanja i ispita određuje Uprava Društva temeljem cijene predavanja, zadavanja i ispravljanja ispita, najma dvorane, održavanja ispita s nadzorom i izdavanja certifikata.

B. Program dodatnih ispita

PRAVO OSIGURANJA I MIROVINSKOG OSIGURANJA U RH

- Stranke ugovora o osiguranju
- Posredovanje i zastupanje u osiguranju (statusni položaj, materijalnopravni položaj – ugovor o agenciji i ugovor o brokeraži)
- Elementi ugovora o osiguranju
- Zaključivanje ugovora o osiguranju
- Oblik (forma) ugovora o osiguranju, polica osiguranja, list pokrića, ponuda i prihvata ponude, značaj potpisa, falsus procurator, ugovor u korist trećega
- Trajanje ugovora o osiguranju
- Osiguratelj (osnivanje, vrste osiguravajućih društava, strani osiguratelji, europsko tržište osiguranja, sloboda pružanja osigurateljnih usluga ...), ugovaratelj osiguranja, ostale osobe uz ugovor o osiguranju (korisnik osiguranja, osiguranik, kanali prodaje);
- Rizik u osiguranju, osigurani slučaj, osigurana svota, premija osiguranja, predmet osiguranja;
- Vrsta ugovora o osiguranju s obzirom na vrijeme trajanja, početak osigurateljnog pokrića, otkaz ugovora, raskid ugovora, stečaj jedne od ugovornih stranaka i prestanak ugovora, otuđenje osigurane stvari i prestanak ugovora;
- Obveze stranaka iz ugovora o osiguranju
- Obveze osiguratelja - u trenutku sklapanja ugovora (informiranje ugovaratelja osiguranja, prospekt ugovora), tijekom trajanja ugovora o osiguranju, kad nastupi osigurani slučaj (plaćanje osigurnine, rokovi, nesporni dio ...);
- Obveze ugovaratelja odnosno osiguranika - u trenutku sklapanja ugovora (dužnost informiranja o važnim činjenicama, sankcije za kršenje obveze), tijekom trajanja ugovora (povećanje i smanjenje rizika, preventivne mjere ...) i kad nastupi osigurani slučaj (represivne mjere, spašavanje i troškovi, obveza prijave osiguranog slučaja određenim tijelima i posljedice kršenja obveze.
- Ugovor o osiguranju od odgovornosti
- Pojam osiguranja od odgovornosti, povijesni razvoj, vrste odgovornosti, specifičnosti ugovora o osiguranju od odgovornosti, pravo izravnog zahtjeva, zabrana određenih klauzula, obvezna osiguranja od odgovornosti;
- Pravna vrela prava osiguranja
- Izvori statusnog prava: Zakon o osiguranju
- Izvori materijalnog prava osiguranja: Zakon o obveznim odnosima, uvjeti osiguranja, pravna nauka i sudska praksa, Redoslijed primjene;
- Ugovor o osiguranju života
- Pojam ugovora o osiguranju života, vrste ugovora o osiguranju života, specifičnosti osiguranja života, stranke ugovora, korisnik osiguranja (imenovanje, opoziv, prihvata, odnos prema nasljedstvu), otkup police osiguranja života, isplata predujma, pravo na učešće u dobiti osiguratelja, pravni pojam matematičke pričuve, stečaj osiguratelja i osiguranje života, posljedice neplaćanja premije osiguranja života (kapitalizacija, raskid ugovora);
- Ugovor o osiguranju od posljedica nesretnog slučaja
- Pojam nesretnog slučaja, pojam invalidnosti, tablice invalidnosti i njihov značaj, vrste ugovora o osiguranju od posljedica nesretnog slučaja, uloga liječnika cenzora, kolektivna osiguranja od posljedica nesretnog slučaja;
- Ograničenja osigurateljnog pokrića.

- Isključenja iz osiguranja (zakonska i ugovorna), gubitak prava iz osiguranja, regres - subrogacija osiguratelja;
 - Zastara prava iz ugovora o osiguranju
 - Pojam zastare prava, zastara prava iz ugovora o imovinskim osiguranjima, zastara prava iz osiguranja života, zastara prava iz osiguranja od posljedica nesretnog slučaja (specifičnosti, ustaljenje zdravstvenog stanja, početak tijeka zastare).
 - Izravnanje rizika u osiguranju
 - Suosiguranje (specifičnosti po našem pravu) , reosiguranje (razlozi, stranke ugovora o reosiguranju, odnosn. reosiguratelj - osiguranik, retrocesija , vrste ugovora o reosiguranju, provizija ...).
 - Zaštita potrošača osigurateljnih proizvoda i usluga
 - Mirovinsko osiguranje – relevantni zakoni i propisi
-

RAČUNOVODSTVO OSIGURANJA I MIROVINSKOG OSIGURANJA U RH

1. Što je računovodstvo
 2. Povijest računovodstva
 3. Računovodstvena načela i podjele
 4. Vrste računovodstva – financijsko, troškovno, upravljačko
 5. Računovodstvo i korisnici računovodstvenih informacija i izvještaja
 6. Računovodstvo osiguranja
 - 6.1. Osiguranje kao trgovačko pravni posao
 - 6.2. Zakonodavni okvir i podzakonski akti (pravilnici)
 - 6.3. Međunarodni računovodstveni standardi i IFRS 4
 - 6.4. Kontni okvir i kontni plan
 - 6.5. Poslovne knjige društava za osiguranje
 - 6.6. Financijski izvještaji (bilanca stanja, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama glavnice i bilješke uz financijske izvještaje)
 - 6.7. Računovodstvene politike
 7. Solventnost
 8. Temeljni financijski pokazatelji (analiza i tumačenje)
 9. Financijski pokazatelji specifični za osiguravajuća društva
 10. Konkretni primjeri bilanci i računa dobiti i gubitka – analiza i zaključci
 11. Osvrt na Zakon o osiguranju (implikacije na vrednovanje, solventnost i sl.)
 12. Mirovinsko osiguranje
 13. Aktuari i računovodstvo
-

PRAKSA OSIGURANJA I MIROVINSKOG OSIGURANJA U RH

- **trendovi na tržištu**
 - skupine, vrste osiguranja i vrste rizika
 - društva za osiguranje
 - godišnji porast premije po glavnim skupinama u zadnjih nekoliko godina
 - godišnji porast premije po društvima u zadnjih nekoliko godina
 - mirovinska osiguravajuća društva i mirovinski fondovi
 - **usporedba s tržištima u okruženju**
 - gustoća i penetracija
 - život, posebnosti tržišta u RH
 - motorna vozila, posebnosti tržišta u RH
 - koncentracija tržišta
 - **formiranje financijskih izvješća**
 - profitabilnost osigurateljnog tržišta
 - kategorizacija rizika
 - načini vrednovanja, starost portfelja, sudske štete, rente
 - LR ay, LR cy, run-off i njegova uloga
 - pravilnici i mjerila za izračun tehničkih pričuva i njihov utjecaj na bilance
 - problematika dumpinga u osiguranju
 - **zakonsko okruženje**
 - aktualni zakonski problemi
 - sudske štete u AOu
 - problem trigerera i agregatnih limita kod odgovornosti
 - problem suosiguranja
 - **komentari pojedinih skupina osiguranja**
 - skupina neživotnih osiguranja u RH
 - preuzimanje rizika
 - različitost pojedinih skupina/vrsta
 - problem praktične primjene klasičnih tehnika preuzimanja rizika
 - životna osiguranja
 - reosiguranje
 - Neživot
 - Proporcionalni ugovori imovine, praksa kod fakultativa
 - Nproporcionalni ugovori
 - Suosiguranje
 - Život
 - Vrste reosiguranja
 - **razvoj proizvoda**
 - situacija u RH, parametri koji utječu na uspješnost produkta
 - uloga HANFA-e
 - **praksa mirovinskog osiguranja**
-

PROFESIONALIZAM

TEME

Cilj: razviti svijest o značenju profesionalizma, važnosti profesionalizma u aktuarskom radu i profesionalnim izazovima koji se mogu pojaviti tijekom rada

1. Kratka povijest aktuarstva
 - 1.1. U svijetu
 - 1.2. U Hrvatskoj
2. Edukacija aktuara
3. Profesija – aktuar
 - 3.1. Karakteristike profesije
 - 3.1.1. Specijalne vještine i edukacija
 - 3.1.2. Kontinuirana izobrazba i razvoj
 - 3.1.3. Kvalitetni savjeti
 - 3.1.4. Neovisno promišljanje
 - 3.1.5. Objektivnost, čestitost i pouzdanost
 - 3.2. HAD
 - 3.3. Statut HAD-a
 - 3.4. Kodeks ponašanja
 - 3.5. Pravilnik o stegovnom postupku
 - 3.6. Odluka o kontinuiranom profesionalnom usavršavanju
 - 3.7. Standardi prakse
 - 3.8. Međunarodna udruženja aktuara
4. Zakonska regulativa aktuara u Hrvatskoj
 - 4.1. Zakon o osiguranju
 - 4.2. Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i kapitaliziranoj štednji
 - 4.3. Ovlašteni i imenovani aktuar
 - 4.4. Ostali zakoni i pravilnici koji utječu na rad aktuara (izračun tehničkih pričuva i dr.)
5. Profesionalna uloga aktuara
 - 5.1. Analiza i rješavanje etičkih izazova
 - 5.2. Prepoznavanje i upravljanje konfliktima, zlouporaba savjeta ili neprimjeren utjecaj na savjet
 - 5.3. Priroda savjeta
 - 5.4. Javni interes
6. Problemi s kojima se aktuari susreću u praksi – analiza primjera
7. Primjer ispitnih pitanja

U Zagrebu, 9.3.2010. godine.

Predsjednica HAD-a

Gordana Letica

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA PLANA I PROGRAMA

S obzirom da je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga izdala novi Pravilnik o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara (NN 20/2010), u kojem je čl. 12. predviđeno priznavanje dodatnih ispita u organizaciji Hrvatskog aktuarskog društva, potrebno je uskladiti minimalni % bodova za polaganje ispita s istim. Također, radi lakše organizacije, skraćeno je najmanje razdoblje od završetka predavanja do ispita s 3 na 2 tjedna, kao i formalizirana mogućnost gostujućih predavača, trajanje sata, pravo prijave na predavanja odnosno ispite i mogućnost i način organiziranja 4 ispita. Usklađen je program za Profesionalizam s novim programom IAA u smislu eksplicitnog imenovanja/navođenja svih tema , pri čemu se sam sadržaj nije mijenjao odnosno se je u istom opsegu obrađivao i ranije.

Obzirom na izmjene u zakonskim i podzakonskim aktima, kao i osiguravateljne prakse, izvršene su i manje izmjene u programima ostalih područja.

Stoga se predlaže Skupštini da usvoji ovaj Plan i program dodatnih ispita.